

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HOÁ NGHỆ THUẬT

NGUYỄN THỊ THẢO

**CÔNG TÁC XÂY DỰNG GIA ĐÌNH VĂN HÓA
Ở HUYỆN MỸ HÀO - TỈNH HƯNG YÊN**

**KHOÁ LUẬN TỐT NGHIỆP
NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA**

Người hướng dẫn khoa học: THS. TRẦN THỊ THU NHUNG

HÀ NỘI - 2014

MỤC LỤC

	Trang
MỞ ĐẦU	4
Chương 1: KHÁI QUÁT CHUNG VỀ HUYỆN MỸ HÀO – TỈNH HƯNG YÊN.....	8
1.1. Khái quát chung	8
1.1.1. Lịch sử hình thành của huyện Mỹ Hào.....	8
1.1.2. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên huyện Mỹ Hào	9
1.1.3. Đặc điểm về tình hình dân cư.....	10
1.1.4. Đặc điểm về tình hình kinh tế	11
1.1.5. Đặc điểm về tình hình văn hóa – xã hội	13
1.2. Quan niệm chung về gia đình và gia đình văn hóa	14
1.2.1. Khái niệm về gia đình.....	14
1.2.2. Vị trí, Vai trò của gia đình	15
1.2.3. Chức năng của gia đình.....	17
1.2.4. Khái niệm văn hóa , Văn hóa gia đình và gia đình văn hóa	20
1.3. Vai trò của văn hóa gia đình đối với giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc	23
Chương 2: CÔNG TÁC XÂY DỰNG GIA ĐÌNH VĂN HÓA Ở HUYỆN MỸ HÀO – TỈNH HƯNG YÊN.....	25
2.1. Chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước về xây dựng gia đình văn hóa	25
2.2. Quá trình hình thành và phát triển của phong trào xây dựng gia đình văn hóa hiện nay	27
2.3. Nội dung về công tác xây dựng gia đình văn hóa hiện nay.....	30
2.4. Công tác xây dựng gia đình văn hóa ở huyện Mỹ Hào – Tỉnh Hưng Yên.....	33
2.4.1. Công tác vận động tuyên truyền nâng cao ý thức người dân	33
2.4.2. Công tác chỉ đạo, triển khai thực hiện	34
2.4.3. Công tác bình xét danh hiệu gia đình văn hóa	36
2.4.4. Công tác khen thưởng.....	39

2.5. Những kết quả đạt được.....	40
2.5.1. Kế hoạch hóa gia đình	40
2.5.2. Gia đình ấm no, hòa thuận, hạnh phúc và tiến bộ	42
2.5.3. Phát triển kinh tế hộ gia đình	43
2.5.4. Tăng cường mối quan hệ của gia đình với cộng đồng dân cư.....	45
2.6. Đánh giá chung	48
2.6.1. Ưu điểm.....	48
2.6.2. Những yếu kém và tồn tại	49
2.6.3. Nguyên nhân.....	51
Chương 3: GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC XÂY DỰNG GIA ĐÌNH VĂN HÓA Ở HUYỆN MỸ HÀO TỈNH HƯNG YÊN	53
3.1. Phương hướng, mục tiêu của huyện Mỹ Hào về công tác xây dựng gia đình văn hóa trong thời gian tới	53
3.2. Giải pháp.....	54
3.2.1. Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục, phát động phong trào xây dựng gia đình văn hóa	54
3.2.2. Tăng cường công tác chỉ đạo của các ban ngành đoàn thể.....	57
3.2.3. Tăng cường hỗ trợ kinh phí trong công tác xây dựng gia đình văn hóa.....	59
3.2.4. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ và công tác xây dựng gia đình văn hoá.....	60
3.2.5. Xã hội hóa công tác xây dựng gia đình văn hóa	61
3.2.6. Nâng cao chất lượng công tác tổng kết, thi đua khen thưởng, nhân rộng điển hình	62
3.3. Đề xuất và kiến nghị	64
KẾT LUẬN.....	66
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	68
PHỤ LỤC.....	70

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Gia đình là tế bào của xã hội, là một thiết chế cơ bản trong cơ cấu tổ chức xã hội. Sự ổn định và phát triển của gia đình có vai trò, vị trí hết sức quan trọng đối với sự ổn định và phát triển của đất nước. Đặc biệt với những chức năng cơ bản, gia đình đã góp phần to lớn vào việc tái sản xuất con người, duy trì sự tồn tại của đời sống xã hội, phát triển kinh tế, xây dựng các chuẩn mực và giá trị đạo đức, phong tục- tập quán, lối sống văn hóa, giáo dục... Bởi vậy, công tác xây dựng, củng cố và phát triển gia đình có ý nghĩa quan trọng trong quá trình phát triển đất nước hiện nay.

Ở Việt Nam, công cuộc đổi mới do Đảng và nhà nước khởi xướng là một sự nghiệp cách mạng to lớn, toàn diện và sâu sắc nhằm thực hiện mục tiêu xây dựng xã hội “Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”, bằng việc trải qua sự chuyển đổi từ nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung sang nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Chính quá trình chuyển đổi mạnh mẽ và toàn diện trong các lĩnh vực của đời sống đã làm thay đổi bộ mặt xã hội và nhiều thiết chế cơ sở khác. Gia đình là tế bào của xã hội, do đó cũng chịu ảnh hưởng rất lớn của quá trình chuyển đổi kinh tế. Nhiều gia đình đã phát triển kinh tế nhanh chóng, nâng cao mức sống, mức thu nhập, kéo theo đó điều kiện tự đáp ứng nhu cầu văn hóa của mỗi gia đình được mở rộng, dân trí phát triển, vị trí và vai trò của gia đình đối với xã hội ngày càng được mở rộng làm thay đổi bộ mặt của đất nước. Tuy nhiên, mặt trái của cơ chế thị trường trong những năm gần đây cũng đã và đang gây nên những khó khăn, thử thách đối với mỗi gia đình. Sự nhận thức sai lệch về chuẩn mực giá trị, chạy theo các tiện nghi vật chất, đề cao đồng tiền, có lúc con người chà đạp

lên “luân thường đạo lý”, làm rạn nứt nền tảng, nề nếp gia phong tốt đẹp vốn có của gia đình Việt Nam truyền thống mà cha ông ta đã xây dựng qua nhiều thế hệ. Những tệ nạn xã hội như: cờ bạc, trộm cướp, mại dâm, buôn lậu, nghiện hút, mê tín dị đoan, đặc biệt tình trạng bạo lực xuất hiện trong các gia đình, trường học ngày càng gia tăng. Do đó Đảng ta không chỉ chú trọng xây dựng đời sống kinh tế của mỗi gia đình mà còn chú trọng vấn đề xây dựng gia đình văn hóa, nhằm củng cố nếp sống, lối sống có văn hóa, mang những bản sắc đạo đức – thẩm mỹ truyền thống của dân tộc.

Nằm trong phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa được thực hiện ngay sau cách mạng tháng tám thành công, nhiều năm qua cuộc vận động xây dựng gia đình văn hóa đã trở thành phong trào quần chúng phát triển rộng khắp trong toàn quốc, từng bước phát huy hiệu quả, làm lành mạnh các mối quan hệ trong gia đình và xã hội, làm chỗ dựa cho phong trào thi đua lao động, sản xuất của các ngành và đoàn thể khác cùng phát triển. Cuộc vận động xây dựng gia đình văn hóa được dựa trên những giá trị truyền thống của gia đình Việt Nam, là cơ sở xây dựng tư tưởng, đạo đức lối sống tốt đẹp góp phần cổ vũ động viên nhân dân nhiệt tình tham gia lao động sản xuất, xây dựng con người xã hội chủ nghĩa, xây dựng đời sống văn hóa lành mạnh từ trong mỗi gia đình, xây dựng nền tảng vững chắc nhằm chống lại sự xâm nhập của các tệ nạn xã hội và những tác động xấu từ mặt trái của cơ chế thị trường. Xây dựng gia đình văn hóa là xây dựng mô hình gia đình Việt Nam hiện đại, phù hợp với tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập kinh tế quốc tế. Tất cả nhằm hướng tới thực hiện mục tiêu làm cho gia đình thực sự là tế bào lành mạnh của xã hội, là tổ ấm của mọi người.

Nhận thức được tầm quan trọng trong việc xây dựng gia đình văn hóa trong xã hội ngày nay vừa mang ý nghĩa lý luận, vừa mang ý nghĩa thực tiễn,

là một cán bộ văn hóa trong tương lai, việc tìm hiểu về công tác xây dựng gia đình văn hóa đang diễn ra trên địa bàn huyện có ý nghĩa vô cùng quan trọng phục vụ cho công việc sau này. Do đó trong khóa luận tốt nghiệp, tôi chọn đề tài “Công tác xây dựng gia đình văn hóa ở huyện Mỹ Hào – tỉnh Hưng Yên”.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài

Đối tượng: Đề tài đi sâu nghiên cứu, tìm hiểu thực trạng về công tác xây gia đình văn hóa ở huyện Mỹ Hào – tỉnh Hưng Yên.

Phạm vi nghiên cứu: Nghiên cứu, khảo sát trên địa bàn huyện Mỹ Hào, bao gồm 12 xã và 1 thị trấn...từ năm 2008 đến năm 2013.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

Mục đích: Đề tài nghiên cứu công tác xây dựng gia đình văn hóa nhằm nâng cao chất lượng phong trào, góp phần đưa phong trào đi vào hoạt động thực tiễn có hiệu quả nhằm xây dựng huyện Mỹ Hào phát triển một cách toàn diện.

Nhiệm vụ: Trên cơ sở khảo sát về thực trạng xây dựng gia đình văn hóa ở góc độ thực tiễn hoạt động tại địa phương, nhằm tìm ra hướng phát triển mới có tính khoa học, giúp phong trào xây dựng gia đình văn hóa ngày càng phát triển mạnh mẽ, sâu rộng trong đời sống nhân dân. Việc đánh giá những ưu điểm và hạn chế trong công tác xây dựng gia đình văn hóa ở huyện Mỹ Hào hiện nay, nhằm đề xuất một số giải pháp, kiến nghị để nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác xây dựng gia đình văn hóa ở huyện Mỹ Hào trong thời gian tới.

4. Phương pháp nghiên cứu

- Vận dụng lý luận văn hóa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh kết hợp với các quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về gia đình và xây dựng gia đình văn hoá. Trên cơ sở đó để phân biệt các khái niệm văn hóa gia đình và gia đình văn hóa. Đồng thời khóa luận sử dụng các phương pháp nghiên cứu chủ yếu như:

- Khảo sát thực tế kết hợp với phỏng vấn: Người viết trực tiếp trao đổi với một số gia đình văn hóa tiêu biểu tại các xã ở địa phương, để thu thập những ý kiến khách quan, nguồn tài liệu thông tin dựa trên thực tế.

- Suru tầm tổng hợp và thống kê nguồn tư liệu, báo cáo: Người viết tiến hành thu thập tài liệu dựa trên các báo cáo tổng kết hằng năm của huyện, dựa trên sách báo, tạp chí hệ thống lại các tài liệu đã có, phục vụ cho việc nghiên cứu những vấn đề đặt ra.

5. Đóng góp của đề tài

Bước đầu đánh giá thực trạng về công tác xây dựng gia đình văn hóa trên địa bàn huyện Mỹ Hào – tỉnh Hưng Yên và đề xuất những giải pháp, những ý kiến cá nhân có thể ứng dụng trong thực tiễn góp phần nâng cao hiệu quả, chất lượng về công tác xây dựng gia đình văn hóa ở huyện Mỹ Hào – tỉnh Hưng Yên trong thời gian tới.

Kết quả nghiên cứu của khóa luận góp phần cung cấp cơ sở khoa học giúp các cấp lãnh đạo, quản lý của huyện Mỹ Hào đổi mới về cách thức thực hiện trong công tác xây dựng gia đình văn hóa. Đồng thời khóa luận cung cấp nguồn tài liệu tham khảo cho các công trình nghiên cứu về vấn đề gia đình văn hóa sau này.

6. Bố cục đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo. Khóa Luận được kết cấu 3 chương:

Chương 1: Khái quát chung về huyện Mỹ Hào – tỉnh Hưng Yên

Chương 2: Công tác xây dựng gia đình văn hóa ở huyện Mỹ Hào – tỉnh Hưng Yên

Chương 3: Giải pháp nâng cao chất lượng xây dựng gia đình văn hóa ở huyện Mỹ Hào – tỉnh Hưng Yên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban tư tưởng văn hóa Trung ương (2003). Tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa. Hà Nội
2. Ban tư tưởng văn hóa Trung ương (2008). Xã hội hóa hoạt động văn hóa – Một số vấn đề lý luận và thực tiễn. Hà Nội
3. Ban chỉ đạo Trung ương (2001). Hỏi và đáp phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa.
4. Báo cáo tổng kết công tác dân số - Kế hoạch hóa gia đình Huyện Mỹ hào năm 2009.
5. Báo cáo tổng kết công tác xây gia đình văn hóa, làng văn hóa Huyện Mỹ Hào năm 2009
6. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2008). Văn bản của Đảng và Nhà Nước về Nếp sống văn hóa. Hà Nội
7. Bộ Văn hóa Thông tin, Cục Văn hóa Thông tin cơ sở (1997). Xây dựng gia đình văn hóa trong sự nghiệp đổi mới. NXB Chính trị quốc gia
8. Bộ Văn hóa Thông tin, Cục Văn hóa Thông tin cơ sở (2012). Tạp chí xây dựng đời sống văn hóa. Số 19/2012
9. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2008). Văn bản của Đảng và Nhà nước về Nếp sống văn hóa.
10. Bộ Văn hóa – Thông tin (2002). Quy chế công nhận danh hiệu gia đình văn hóa, làng văn hóa, khu phố văn hóa.
11. Nguyễn Viết Chức (2001). Xây dựng tư tưởng đạo đức lối sống và đời sống văn hóa. NXB Văn hóa Thông tin.

12. Vũ Ngọc Khánh (1998). Văn hóa gia đình. Nxb Văn hóa dân tộc
13. Dương Thị Minh (2002). Mấy vấn đề lý luận và thực tiễn về Xây dựng gia đình văn hóa. Tạp chí tư tưởng - văn hóa. Số 10/2002
14. Lê Minh (1994). Văn hóa Việt Nam và sự phát triển xã hội. NXB Lao động
15. Phan Ngọc (2006). Bản sắc văn hóa Việt Nam. NXB Văn học
16. Những nghiên cứu xã hội học về gia đình Việt Nam (1996). NXB Khoa học xã hội
17. Quyết định số 01/2007/QĐ – UBND ngày 07/02/2007 của UBND tỉnh Hưng Yên về ban hành quy chế thực hiện nếp sống văn hóa trong việc cưới, việc tang và lễ hội.
18. Quyết định số 09/2007/QĐ – UBND ngày 13/7/2007 của UBND tỉnh Hưng Yên về quy định tiêu chuẩn công nhận gia đình văn hóa, làng văn hóa trên địa bàn tỉnh Hưng Yên.
19. Sở Văn hóa – Thông tin Hưng Yên, Thường trực ban chỉ đạo phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa (2006). Văn hóa về phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa và Quản lý nhà về văn hóa Văn hóa – Thể thao. Tại xí nghiệp in Hưng Yên.
20. Ủy Ban Nhân Dân tỉnh Hưng Yên. Quyết định ban hành quy chế tổ chức hoạt động của Ban chỉ đạo “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” các cấp.
21. Trần Quốc Vượng (2008). Cở sở văn hóa Việt Nam. NXB Giáo dục